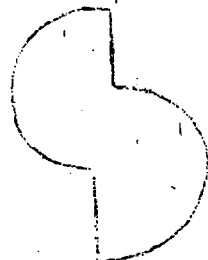

Avagy tanáraink véleményét kívánjuk "igazolni", akik szerint karunk hallgatói éretlenek még az ilyen véleményalkotásra, kár volt megadni nekik a lehetőséget!? Hiszen szerintük nem volt kérdéses a végeredmény: bukásunk /a csufos!/. S meg kell vallanunk, az eddigi három alkalom /legjobb esetben is felemás/ sikerei őket "igazolják". Csak azzal bizonyíthatjuk be, hogy nincs igazuk - amiről mélységesen meg vagyok győződve -, ha most még egyszer összeszedjük magunkat, s alapos, objektív véleményezés születik minden oktatónkra. S ezzel lehetetlenné tesszük egyrészt a fenti érvelést, másrészt önmagunk előtt is bizonyíthatnánk: nem csak kérni, követelni tudjuk jogköreink bővítését / például egy ilyen véleményezési rendszerrel/, hanem tudunk is élni vele!

Szerintem ez a nehezebb feladat. Ha nem készítenénk el, ez az egyetlen, hogy meghátráltunk, hogy nincs rá szükségünk. Ezt akarjuk? ... Aligha.

Barát Erzsébet
5. magy.-ang.

Bauer Tamás előadása a KGST országok gazdasági helyzetéről

Febr. 16.-án, kedden Bauer Tamás, az MTA Történettudományi Intézetének főmunkatársa a JATE-klubban előadást tartott az európai KGST-országok, ezen belül is főleg Lengyelország gazdasági helyzetéről /nemrég jelent meg Tervgazdaság és fejlődési ciklusok c. könyve/. A továbbiakban helyhiány miatt csak a Lengyelországról mondottakat foglalom össze /igen vázlatosan/;

Az 50-es években Lengyelországra is, mint a többi szocialista országra, a szovjet gazdaság másolása, a külgazdaságtól /főleg a nyugati irányutól/ való elzárkózás volt a jellemző. A lengyel vezetés /Gomulka a LEMP első titkára/ korlátozta az importot, mérlegegyensúlyra törekedve tartózkodott a hitelfelvételtől. Szelektív iparfejlesztésre törekedtek, az anyag- és energiaigényes ágazatok visszafejlesztésére. A lengyel párt sosem mondott le a kollektívizálásról. A 60-as években kiéleződött az élelmiszerellátás megoldatlansága. Az 1970-es élelmiszeráremelés /melyet a gdanski megmozdulások miatt visszavontak/ Gomulka bukását okozta. E. Gierek szakított evvel a politikával. Emeltek a béreket, gyors életszínvonal-növekedést, beruházásnövekedést akartak hittelekre, s az új gazdasági reformra építve. Óriási hitelfelvétellel egyenletes iparfejlesztést végeztek; cél a gazdasági és beruházási expanzió. Amire a beruházások elkészültek, a nemzetközi konjunktúra véget ért.

1973-74-től a kedvezőtlen külkereskedelmi mérlegre a lengyel vezetés további gyorsítással válaszolt. A mezőgazdaságban a szűkös eszközöket az állami- és termelőszövetkezetek kapták; holott ezek a kisgazdaságoknál rosszabb határfokon hasznosították azt. Nőtt az élelmiszer-behozatal. Az 1976-os husáremelést - sztrájkok után - visszavonták. Ezután 1980-ig teljes a tehetetlenség, a beruházások tovább folytatódnak, az 1980-as husáremelés pedig országos sztrájkhullámot váltott ki. Ebben a folyamatban nem csak a gazdaságpolitika volt hibás, a nyitást nem lehet hibáztatni. A válság okai kb. a következők:

új intézkedések, de régi gazdasági mechanizmus; a reform nem volt eléggé átfogó és azt is elszabotálták; nem szakítottak a tervutasításos rendszerrel; maradt az anyagigényes gazdasági növekedés; a kisgazdaságokat háttérbe szorították; a gazdasági-politikai döntések autokratikusak, nincsenek alternatívák, nincs

nyilvánosság, visszajelzés; a nyitás mellett a régi gazdaságpolitika tovább élése sokkal kedvezőtlenebb hatást váltott ki. A válság Lengyelországban várhatóan tovább fog mélyülni. S mint a többi KGST országban, itt is csak radikális változással lehet kilépni a visszaesésből, stagnálásból.

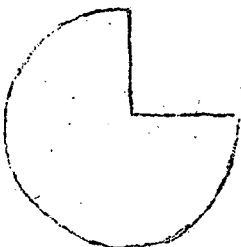
Az előadás utáni vita kérdései is főleg gazdasági természetűek voltak, ill. a válságjelenségekkel függtek össze.

Huszár Endre

KESERÉDES

/egy Jancsó-film izei/

A ZSARNOK SZÍVE

Magyar mitológia E földi mennyország három szférát mutat - legalább akikről /akikkel/ döntenek, s nem tudják, hogy dönteni lehet, aztán akik azt hiszik, hogy dönthetnek, s nem tudják, mikor döntenek le őket, legfelül akik döntenek, de ők olyan magasan leledzenek, hogy oda még lábujjhegyről sem látunk be. Történelmi édenünkben sétálunk a "Mesterrel" kézenfogva, és beleverjük az orrunk a kiaggatott mitoszokba: rontásos vadkan-agyarak, áldásos álarcok potyognak túléretten a lábunk elé, de nem állunk meg a szétfröccsent mázsás buborékok mellett,

továbblépünk-bukunk-pörgünk a szabadság nagy kapujához, jót szippantunk a friss puszta levegőből /ugye most már megérkeztünk?!/, nekilódulunk...és betörjük a fejünket a rácsokon /"képzelhetsz egy kis szabadságot" - gondolta J.A./.

Ez az én film-sűrítésem. Azt hiszem elrontanám a gyomromat. Ez a Lényeg /?/, de ezt /körülbelül/ eddig is tudtam /tudtuk/. A zsarnok szívének ott találjuk meg, ahol a függemaghamozó gép értelmét. Ezek a megfejtések gyilkolják halomra a legértékesebb műveket. A szobrász nem vagdalja le modelljéről a húst, tudja! hol vannak, hogyan kapcsolódnak a csontok; a húst formázza, pedig a csontokról tanít. Mi van a Lényegen túl?

Lény, zene, illat, izek.

Magyar álom Lebegés, zuhanás, felemelkedés külön-külön adagolva s mégis egybe-
 leverve jól - keleti receptre: fűszeres, bizsergető Erjedés, lassu tüzön Halál-
 örkölt, a szélein körbeégett Bukás-felfújt és Napba gőzölgő, illatos Istenülés
 gymásba facsarva.

Lebegés közege: víz, párák, csillogóan hangszerelt, gyöngyöző zenei motívumok, élymek, bársonyok és bársonyos női testek. A konzolidált Paradicsomban nem vait a Nap, szűrt, meleg fények bomlanak sátorra, sülték, borok a megcsömörlésig, hatalmas, egészséges, cipó-friss asszonyok, minden lázt elnyelnek, még a késekét is. Széles csipeiken forog ez a világ, amely körbepaskolja langyos ingereivel a főket /értse pl.:vágás helyett kameramozgás, mozgó figura helyett mozgó háttér/. hatalom /a nagybátyj, vagy a török, vagy a pap, vagy akárki/ és a szellem /az asz, a komédiások/ úgy tűnik egyensúlyban, nem zavarják egymás köréit.

koraktivitás? Igen, dekorativitás, olyan mint Antonionié, akit olasz kollégái doltak ezzel már a Nagyítás idején: ez a dekopativitás áttöri érzékelésünk, lo-
 kai sémáink gátjait, árvizként sodor, forog, lehuz a mélybe - s apadás után a orgalmasabbja a roncsok alatt kincseket talál a hordalékban.

Lebegés után zuhanás és felemelkedés: gyertya-akna-mező villogása szaggatja a lős-részeg fényt, fölszikkraznak a kardok, csuha alól roppan a páncéling, pozí-
 csere és vér folyik.